

Miroslav Kutílek

Mirek Kutílek odešel

Dne 4. října 2016, těsně před svými 89. narozeninami, které by 8. října oslavil, opustil náš svět světově známý a významný vědec, vysokoškolský učitel, kolega a kamarád, prof. Ing. Miroslav Kutílek, DrSc.

Mirek Kutílek vystudoval Fakultu stavební ČVUT v Praze, kde také po úspěšném dalším studiu vědecké aspirantury získal titul CSc. Deset let poté postoupil o další vědecký stupeň a získal doktorát věd (DrSc.). Hlavním působištěm Mirka byla Fakulta stavební ČVUT, kde působil jako docent od roku 1962 a pak od roku 1973 jako profesor v oboru vodohospodářské pedologie na katedře hydromeliorací. Je správné uvádět FSv ČVUT jako hlavní působiště, protože Mirek působil na celé řadě dalších pracovišť po celém světě. Jen namátkou mohu jmenovat některá místa jeho přednáškových a výzkumných pobytů: Baghdad University, University of Khartoum, L'Institut de Mécanique, Grenoble, California University, Davis, Uppsala University, Braunschweig Universität, College on Soil Physics at International Centre of Theoretical Physics, Terst a Bayreuth University. Pracoval také v různých zemích jako expert pro FAO a IAEA.

Jeho působení na univerzitách skončilo v roce 1993 odchodem do důchodu a Mirek se věnoval dále psaní odborných a populárně-vědeckých knih a pod pseudonymem Marek Hofman také beletrie. Pracoval jako šéfredaktor mezinárodních vědeckých časopisů, např. Soil Technology (1990-1991); Soil and Tillage Research (1992-2013).

Za svůj čínorodý život získal řadu ocenění. Byl nositelem Stříbrné Felberovy medaile ČVUT, v roce 2010 mu prezident ČR udělil Medaili za Zásluhy o stát v oblasti vědy.

Pracoval aktivně v mezinárodních vědeckých společnostech, byl prezidentem půdní fyziky v Mezinárodní pedologické společnosti (1986-1990) a čestným členem této společnosti (1998). Podobně působil i v České pedologické společnosti, jejímž byl také čestným členem.

Ve své výzkumné práci se především věnoval tématům, jako jsou:

Adsorpce vodních par v půdě.

Nelineární proudění vody v půdě.

Rozdělení půdních pórů podle retenčních čar a adsorpce.

Bi-modální a n-modální rozdělení půdních pórů a důsledky v nenasyčeném proudění.

Principy klimatických změn.

V celém tomto výčtu Mirkových aktivit se zcela nezobrazí Mirkův entuziasmus, jeho specifický humor, se kterým dokázal bavit společnost okolo sebe, jeho energie, kterou věnoval všem svým lidským aktivitám i snaze úspěšně zvládat někdy i nepříznivé a neradostné situace v odborném i soukromém životě. Byl jedním z vědců, který vytvářeli a rozvíjeli vztahy mezi vědeckou komunitou bez ohledu na hranice a dřívější rozdělení světa a v tomto duchu vychovával i své studenty. Snažil se pomocí organizování nejrůznějších vědeckých akcí o navázání spolupráce mezi vědci řady zemí bez ohledu na vládnoucí systémy. Je třeba říci, že se mu to velmi často dařilo.

V této souvislosti mne napadá vzpomínka na jednu anekdotickou příhodu z Mirkova života, kterou vyprávěl Mirek a kterou dokonce uveřejnil v roce 2014 v časopise Soil & Tillage Research jeho šéfredaktor prof. Dr. Ole Wendroth:

Mirkova pravnučka: „Dědo, kam jedeš na tom kole?“

Mirek: „Jedu na něm na hřbitov.“

Mirkova pravnučka: „Dědo, a kdo přiveze to kolo zpátky?“

Tyto krátké věty charakterizují Mirkův smysl pro humor, jeho schopnost být nad věcí a to upřímné vyjádření jeho malé pravnučky, která přece nemůže přijít o svého pradědu a má se jí na kole zase vrátit.

Bohužel, toto přání se v letošním říjnu nesplnilo a Mirek Kutílek opustil nejen svou pravnučku, ale také všechny lidi, co ho mají rádi, opustil své studenty a kolegy po celém světě.

Zbyla tu pro nás jen smutná zpráva, že se Mirek Kutílek, bohužel, z té cesty na kole ze hřbitova opravdu už nevrátí....

Svatopluk MATULA

ČZU, FAPPZ, Katedra vodních zdrojů

Praha